

1. povinný úkol – SOC 706

Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství.

Sousedství - lidé žijící v takové prostorové blízkosti, že se osobně znají, vzájemně si mohou pomáhat, spolupracovat, přímo spolu komunikovat a zároveň podléhat sociální kontrole druhých a spoluvykonávat ji. Sousedství se od primární skupiny odlišuje vyšší formálností vztahů. V širším významu je sousedství souhrn lidí, kteří v souvislosti s pobytem využívají nějaký prostor větší než dům a menší než čtvrť.

Sociální kontrola – procesy a mechanismy, kterými společnost nutí své členy k takovému chování, které je v jejím rámci považováno za žádoucí. Toho je dosaženo vnitřní kontrolou, kdy jedinec považuje společenské normy chování současně za měřítko, které je mu přirozeně vlastní, a vnější kontrolou udělováním pozitivních a negativních sankcí.

pro potřeby této práce uvažují dvě základní oblasti prostředků, jimiž sociální kontrolu v sousedství lze realizovat podle toho, zda je k ní nutná přítomnost, přímý zásah vnější autority, vnějšího, pro sousedskou skupinu samostatně nerealizovatelného systému kontroly (formální prostředky), nebo zda je možno sociální kontrolu realizovat ještě prostřednictvím vnitřních vazeb, sil a procesů sousedské skupiny.

formální prostředky – právo, náboženství, ekonomika

neformální prostředky – přesvědčování, racionalizace, výsměch

teoretická hypotéza:

Míra efektivity neformální sociální kontroly se zvyšuje s těsností **sousedství**.

indikátory:

možným indikátorem efektivity neformální sociální kontroly je poměr počtu případů porušení pravidel skupiny vyřešených neformálně k počtu případů porušení pravidel řešených formálně

míru těsnosti sousedství vyjadřuje vzdálenost obydlí osob

pracovní hypotéza:

Počet soudních sporů vedených osobami žijícími v sousedství se snižuje se vzdáleností, v jaké od sebe **bydlí**.

Komentář [DK1]: Tato hypotéza může být zavádějící, jelikož v panelovém domě jsou si sousedi prostorově velmi blízko, ale jak známo, anonymita vztahů je daleko větší než v jiných typech sídel

Konformismus k mínění skupiny a míra v níž je skupina pro jedince referenční.

Konformismus – morálně politická a sociálně psychologická charakteristika pasivního přizpůsobování jedince nebo skupiny existujícím poměrům a převládajícím názorům. Typickými znaky konformismu jsou nekritické přijímání různých vzorů, podléhání autoritě většiny, tradici, "silné osobnosti", vlivu, který je v daný okamžik nejsilnější. Přímým zdrojem konformismu je nedostatečná schopnost samostatně vypracovávat svá stanoviska, řídit se při přijímání nebo odmítání vzorů a hodnot v dostatečné míře vlastní zkušeností a poznáním.

Referenční skupina – skupina, která má velký vliv na osobnost jedince, přičemž nemusí být přímo jejím členem, jedinec se snaží přijímat její normy, hodnoty a vzory.

Pro potřeby této práce beru pro konstrukci hypotézy v potaz pozitivní členskou referenční skupinu.

Teoretická hypotéza:

Konformismus k mínění skupiny vzrůstá s mírou v níž je skupina pro jedince referenční.

indikátory:

konformismus k mínění skupiny – poměr počtu případů v nichž jedinec podlehne sociálnímu tlaku skupiny v rozporu se svými skutečnými názory k počtu případů kdy je jeho názor přirozeně shodný s míněním **skupiny**.

Komentář [DK3]: Opět stejný problém. Dobrá myšlenka, ale jak to chcete měřit? Myslíte, že vám někdo přizná, že jeho názory jsou jiné, ale přesto se podřídil většině? Zkuste popřemýšlet, jak byste získal tuto informaci nepřímou, abyste měl dobrý pocit z toho, že získáte údaje, které budou pravdivé a nebudou zkreslené tím, že respondenti budou odpovídat podle toho, co se od nich očekává, jak mají odpovídat.

referenčnost skupiny pro jednotlivce může indikovat intenzita přesvědčení, že v dané skupině uspokojí jedinec své potřeby.

pracovní hypotéza:

Pravděpodobnost, že se jedinec dopustí krádeže vzrůstá s mírou, jakou věří, že ve skupině zlodějů uspokojí svoji finanční potřebu.

Mgr. Bohuslav Fiala
učo 144230
psychologie-sociologie

Závěr: Úkol č.1 splněn. Přesto se zkuste zamyslet nad připomínkami a pokud uznáte za vhodné pro další postup, přeformulujte hypotézy.